

A TENGERRPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDELÉSEKET
kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A politikai helyzet.

Fejérváry a királynál.

Bécs, okt. 16. Fejérváry Géza báró miniszterelnök Vörös László kereskedelemügyi miniszter, Popovics Sándor pénzügyminiszteri államtitkár és Skerletsz Iván báró miniszteri titkár kíséretében ma ide érkezett és mindjárt a magyar minisztérium palotájába hajtatott. A király a miniszterelnököt ma délután kihallgatáson fogadja.

A Fejérváry-kormány kinevezése.

Budapest, okt. 16. A miniszterelnök bécsi utazásából azt követeltetik, hogy a kormány kinevezése már a legközelebbi órákban megtörténik.

Képviselői körökben elterjedt hírek szerint az újból kinevezett kormánynak az lesz az első dolga, hogy programja alapján, melynek domináló pontja az általános szavazati jog, pártot alakítson.

A válság mai stádiuma.

Bécs, okt. 16. Egy előkelő állású férfi, aki állásánál fogva a kulisszatitkokba is be van avatva, a válság mostani stádiumáról a következőket mondja:

— A Fejérváry-kormány sorsáról keringő, merőben ellentétes hírekkel szemben, amelyek hiteles forrásokra hivatkozva egyfelől azt állítják, hogy Fejérváry báró elejtetett, másfelől pedig újrakinevezését helyezik kilátásba, a válság stádiuma most ez: Valóság, hogy Fejérváry báró előterjesztett programja elejtett, ő maga azonban nem. Az előterjesztett programmon tett lényeges változtatások után a király megbizta Fejérváry bárót, hogy ennek a szoroson meghatározott programnak alapján alakítson kabinetet, illetőleg a kabinetnek pártot. Ezek a változások azonban oly mélyrehatóak, hogy Fejérváry báró nem vállalhatott garanciát arra nézve, hogy küldetése sikerülni fog. Nyílt kudarcnak nem akarván kitenni magát, a kérdést úgy oldották meg, hogy Fejérváry báró már a multkor mint designált miniszterelnök tért ugyan vissza Budapestre, de kinevezése csak akkor fog megtörténni, ha a meghatározott program alapján kabinetet, illetőleg pártot sikerül alakítania. Erre vezethetők vissza azok a bizalmas tárgyalások, amelyek az utóbbi napokban Fejérváry bárónál egy-

mást érték. Ugy látszik, Fejérváry báró abban a helyzetben lesz, hogy ma délután küldetésének sikeréről számoljon be a királynak.

Fejérváry és a szabadelvű párt.

Budapest, okt. 16. Az a körülmény, hogy Fejérváry Géza báró miniszterelnök már most Bécsbe utazott, arra enged következtetni, hogy a szabadelvű párt tagjaival folytatott tárgyalásai eredményre vezettek és a miniszterelnök ma délután azt a jelentést teheti a királynak, hogy a szabadelvű párt a meghatározott program alapján immár a kormány mögött áll. Ebben az esetben kétségtelen, hogy a király a Fejérváry-kormányt újra kinevezi s a kinevezés közzététele a hivatalos lapon szerdára vagy csütörtökre várható.

A kereskedelmi szerződések.

Budapest, okt. 16. Vörös László kereskedelemügyi miniszter és Popovics Sándor pénzügyminiszteri államtitkár bécsi utazása a kereskedelmi szerződések kérdésével áll összefüggésben.

A bács megyei függetlenségi párt megalakulása.

Szabadka, okt. 16. A bács megyei függetlenségi párt vasárnap tartotta alakuló gyűlését, amelyen Kossuth Ferencz és Apponyi Albertgróf is résztvettek több országgyűlési képviselő társaságában. A képviselőket nagy lelkesedéssel fogadták. A megalakulás után határozati javaslatot fogadtak el, melyben óvást emelnek a képviselőházi elnapolások és a szeptember 23-iki királyi ultimátum tartalma és formája ellen.

Apponyi Albert gróf új választások eshetőségéről beszélve, kijelentette, hogy meggyőződése szerint a függetlenségi párt a választás után még erősebb lesz.

Kossuth Ferencz a függetlenségi párt jövőjéről beszélt. Ausztria nagy változások előtt áll — ugymond — és előbb-utóbb föderalisztikus monarchiává kell átalakulnia. A föderalisztikus Ausztria és Magyarország között pedig csak perszonálunióról lehet szó. Ezért kell bekövetkeznie annak az időnek, mikor a függetlenségi eszme minden vonalon diadalmaskodni fog.

Főispán a koalíció mellett.

Turócs-Szent-Márton, okt. 16. Turócs megye törvényhatósági bizottságának ülésén Janovits ügyvéd heves támadást intézett a koalíció ellen. Erre Fusth György főispán nagyhatású beszédben védelmére kelt a koalíciónak, kijelentvén, hogy noha nem tartozik a koalíció párthívei

közé, hazafias törekvései iránt teljes elismeréssel viseltetik és az ilyen támadást a leghatározottabban visszautasítja.

A magyarellenes horvátok kudaroza.

Zágráb, okt. 16. A tiszta jogpárt tegnapi gyűlést hívott össze, hogy a fiemei határozatok ellen tiltakozzék. A gyűlés azonban a jogpárt teljes kudarcával végződött. Frank hívei közül még azok sem jelentek meg mindnyájan a gyűlésen, akik az előzőleg közzétett proklamációt aláírták. A gyűlésteremben sok szocialista és haladó párti is volt jelen, úgy hogy mindjárt látszott, hogy voltaképpen ezek vannak többségben.

Frank hívei nagy zavarban voltak és a gyűlés megnyitását huzták-halasztották. Valamivel három óra előtt végre föllépett egy Frank-párti, hogy megnyissa a gyűlést, de erre oly lármá és tombolás támadt, hogy nem tudott szóhoz jutni. Frank hívei dühösen kiabáltak: „Csend! Csend!” — de szavuk elveszett a lármban.

Végre Persics szóhoz jutott és elnöknek Starcsevics Lukács nyugalmazott őrnagyot ajánlotta, mire a haladó pártiak és a szocialisták újra leirhatatlan tombolásban törtek ki. Lorkovics dr., a haladók vezére azt kiáltotta:

— Mi vagyunk többségben! Nekünk van jogunk elnököt ajánlani!

Persics sápadtan vonult vissza a tömegbe, miközben mindenfelől azt kiáltották feléje: »Le vele!»

Frank hívei rátámadtak a jelenvolt dalmát tanulókra, azzal fenyegetődzve, hogy bottal verik ki őket. A dalmátok nyugodtan néztek velök farkasszemet, de azok nem merték megtámadni a dalmát ifjakat.

Ekkor viharos kiáltások kangzottak föl: „Éljen a fiemei határozat! Éljen Dalmácia! Éljen Csingrija!” Sorra éltették a magyarbarát horvát és dalmát vezérfiakat, majd azt kiabálták: „L: Frankkal! Le Ausztria híveivel! Le Khuen szolgálival!”

Egy teljes óra telt el anélkül, hogy az elnökválasztáshoz lehetett volna látni. Végre a jelenvolt rendőrbiztos feloszlatta a gyűlést.

Általános örömrival hangzott fel és Frank hívei szégyenkezve távoztak, míg ellenfeleik a fiemei határozatokat és az általános választói jogot éltették.

A gyűléstermet elhagyva, a tiszta jogpárt hívei nemzeti lobogókkal Frank József lakása elé vonultak és ott tüntetést rendeztek Frank mellett, majd Harambasics ellen.

A többi nép, amely a gyűlésen jelen volt, élükön a dalmatákkal, a Zrinyi-terre vonult, ahol *Perat* dalmát vezérferfi nagy lelkesedéssel fogadott beszédben üdvözölte a fumei határozatot, mint a polgári szabadság és az idegen járom járom ellen való harc új korszakának előhírnökét.

Szász Károly meghalt.

Budapest, okt. 16. *Szász* Károly református püspök, kiváló író és költő, hosszas szenvedés után ma éjjel Budapesten, életének 77-ik évében meghalt. Temetése holnap délután lesz. Budapest polgármestere ma diszínhelyet ajánlott fel az elhunyt részére a családnak. A Tudományos Akadémia és a Kisfaludy-Társaság, amelyeknek az elhunyt püspök tagja volt, ma délután rendkívüli ülésre gyűlnek össze a végtisztesség megadása dolgában.

Koburg Lujza válópöre.

Gotha, okt. 16. A bíróság ma kezdte meg *Koburg* Lujza hercegnő válópöreinek tárgyalását. *Koburg* *Fülöp* herceg képviselőjében *Bachrach* dr. jogtanácsos, *Lujza* hercegnő képviselőjében *Visontai* Soma dr. országgyűlési képviselő van jelen.

Forradalmi tüntetés Szent-Pétervárott.

Szent-Pétervár, okt. 16. *Trubeczkof* herceg holttestét tegnap szállították a vasuti állomásra, hogy Moszkvába vigyék. A holttestet óriási néptömeg kísérte. Visszajövet egyszerre *rovolverlövés dördült el a tömegből*, mire a rendőrség és katonaság szétverte a tüntetőket, akik vörös lobogók alatt a *Marseillais* énekelve újra meg újra összecsoportosultak. A kozákok és csendőrök többször rohamot intéztek a nép ellen. *Számos sebesülés történt és két ember meghalt.*

A budapesti új poliklinika megnyitása.

Budapest, okt. 16. Az új poliklinikai épületet *Apponyi* Albert gróf, a Poliklinikai Egyesület elnöke, ma délelőtt nyitotta meg diszes közönség jelenlétében.

Az osztálysorsjáték huzása.

Budapest, okt. 16. Az osztálysorsjáték mai huzásán 10.000 koronát nyert a 52866 számú sorsjegy.

Kazánrobbanás.

Budapest, okt. 16. A budapesti gázgyárak budai telepén ma délelőtt nagy *kazánrobbanás* történt, mely *lángba borította az egész kazánházat. Több ember megsebesült.* A tüzet csak óriási erőfeszítéssel sikerült lokalizálni.

Havazás.

Turócs-Szent-Márton, okt. 16. Szombat óta folytonosan havazik. Az egész vidéket fehér hólepel takarja.

— **A koalíció és a horvátok.** Mint Budapestről jelentik, *Kossuth* Ferencz *Csingrija* Pero drhoz, a horvát-dalmát képviselők által kiküldött bizottság elnökéhez, a bizottság átiratára a következő választ intézte:

Örömmel vettem e hó 5-én kelt becses közleményét és tudatom, hogy a magyar országgyűlés szövetkezett többségének vezérő-bizottsága a következő urakat küldte ki az én elnökletem alatt azért, hogy a horvát és dalmát kiküldöttekkel érintkezzenek és tárgyaljanak: *Apponyi* Albert gróf, *Andrássy* Gyula gróf, *Bánffy* Dezső báró, *Batthyány* Tivadar gróf, *Polonyi* Géza és *Zichy* Aladár országgyűlési képviselő urakat. Mi magyar kiküldöttek örömmel fogjuk önökkel megkezdeni a tárgyalásokat, mihelyt ezt önök jónak látják és úgy érre nézve, mint a helyre nézve, ahol találkozhatnánk, szíves javaslatukat kérjük. Őszintén reméljük, hogy létre fog jönni közöttünk és nemzeteink között a legteljesebb egyetértés. Minket önök iránt a legtestvériesebb érzés vezérel. Kérem, a fentieket kiküldött társaival közölni méltóztatásuk. 1905. október 14-én. Kiváló tisztelettel *Kossuth* Ferencz, a magyar országgyűlési szövetkezett többség vezérő bizottságának elnöke.

Csizmadia Sándor felolvasása.

Kis számú, de intelligens közönség gyűlt össze vasárnap délelőtt a Fenice-szinkörben, hogy meghallgassa *Csizmadia* Sándornak, a jónevű szocialista írónak felolvasását *A proletár költészet*-ről. Az értelmiségi osztály szinte nagyobb számmal volt képviselve a hallgatóság soraiban, mint a munkásosztály. Ez arra látszik mutatni, hogy a nemzetközi szocializmus — amelynek *Csizmadia* hive és hirdetője — ezideig nem igen talált hálás talajra a fumei magyar munkásság körében, ami mindenestre csak örvendetes. Mert az a »nemzetköziség«, amelyet *Csizmadia* hirdet, csakugyan nem veszedelmes ugyan, de tudjuk, hogy az ilyen tanokat milyen könnyen félreérti és félremagyarázza a nagy tömeg, amelynek sem ideje, de talán a kellő értelmi foka sincs meg hozzá, hogy a szociális mozgalom nagy kérdéseivel olyan tüzetesen foglalkozzék, mint maga *Csizmadia*, aki különben szintén a nép fiainak egyszerű sorából küzdött föl magát.

Csizmadia Sándor felolvasása egyébként — amely inkább szabad előadásnak volt mondható — eléggé érdekes és élvezetes volt. Új eszméket nem hirdet ugyan, de a szocializmus ismert törekvéseit ügyes formában elég rokonszenves színekkel tudta ecsetelni.

Mikor a javakorában levő, igen szimpatikus megjelenésű és modoru, érdekes barna arczu férfi megjelent a színpadon felállított felolvasó asztalnál, az egybegyűlt közönség megtapsolta.

Felolvasásában röviden általánosságban szólván a költészetéről, kifejtette, hogy csak az az igazi költő, aki korának eszméit és érzéseit fejezi ki. *A proletár költészet* az új világ költészete. A munkások nagy küzdelmei új érzéseket, új fájdalmakat, új gondolatokat teremttek. Nálunk ő volt talán az első, aki ezeknek kifejezést igyekezett adni, elvetvén így a csiráját a proletár költészetnek.

A munkások harca az emberiség harca. Ezt a harcot ecsetelve, áttért a szocializmus mozgalom történetének fejtegetésére. A szocializmus küzdelme irányát a gazdasági viszonyok fejlődése adja meg. A gazdasági viszonyok pedig az internacionálizmus felé fejlődnek. A legnagyobb és legfontosabb gazdasági intézmények, mint például a vasut, táviró,

telefon, lassankint kicsuszának az egyes nemzetek kezéből és nemzetközi intézményekké válnak. A kereskedelem ma már nemzetközi és nem ismeri a nemzeti korlátokat. A nemzet különben sem végső formája az emberi együttélésnek. A nemzetköziséget azonban, amelynek ő is hive, gyakran félremagyarázzák. A nemzetköziség nem azt jelenti, hogy az ember tagadja meg a hazáját, mert ez ostobaság. Hanem jelenti azt, hogy ne gyűlöljünk senkit sem azért, mert más nemzetiségű.

A nemzetközi szocialisták követeléseivel éppen arra irányulnak, hogy minél szorosabb legyen az a kapocs, amely a munkást az országhoz köti. Ma a magyar munkás itt a munkájáért semmi egyebet nem kap, pusztán csak kenyeret. Politikai jogai nincsenek; nem szólhat bele se az ország, se a község dolgaiba. Amerikában másképp van, mert ott a bevándorolt, tehát idegen munkás is megszerezheti néhány év alatt a politikai jogokat. Nem vádolni akarnak ők: csak fáj nekik a jogtalanságuk. Nem lehet az rossz hazafi, aki — mint ők — arra törekszik, hogy hazája külön legyen más országoknál.

A társadalom többi rétegei csak azért telenek az új mozgalomtól, mert nem ismerik. Ha ismernék, nem küzdenének tovább ellene. E mozgalom célja ellen csak egy ellenvetést lehet tenni: azt, hogy oly szép, hogy nem lehet megvalósítani. A megvalósítást ők sem akarják egyszerre. Az emberiség bele fog fejlődni az új viszonyokba. A forradalmi szocialisták nem akarják erőszakosan felforgatni a társadalmi rendet. Az állapotok maguktól fejlődnek; ők csak elő akarják segíteni és gyorsítani a fejlődést. Ők forradalmiak ugyan, de nem az eszközökben, hanem a célban. Az eddigi forradalmak inkább eszközökben, semmint céljukban voltak azok.

A felolvasót az előadás végén újra megtapsolták és felszólították, hogy szavaljon vagy olvasson fel a saját verseiből, de ő szerényen elhárította ezt magától azzal, hogy verseit nem tudja könyv nélkül, verseskötete pedig nincs nála.

Csizmadia Sándor ma reggel visszautazott Budapestre.

KÜLÖNFÉLE.

A fumei labdarugók győzelme.

Gyönyörű győzelmet aratott tegnap a *Fiumei Atletikai Klub* labdarugó-csapata a *Juventus* trieszti sportegyesület csapata fölött. A fumeiek *nyolcz goalt* lőttek be, míg a triesztiiek egyetlen egy goalhoz sem tudtak jutni. A szép játékot a Kvassay-telepen körülbelül négyszáz főnyi előkelő közönség nézte végig, köztük sok nő is, és bizonyára még nagyobb lett volna a nézők tömege, ha a borult időjárás sokakat vissza nem riasztott volna a kimeneteltől. Már a játék elején észrevehető volt, hogy a fumei csapat tetemesen erősebb a *Juventus* csapatánál. A fumeiek tegnap csakugyan nagyon szépen és precízül játszottak. Összjátékuk olyan szép volt, miképp arra a reményre jogosít, hogy a fiatal csapat további gyakorlatozás mellett a tökéletesség nagy fokára fog eljutni és az ország legjobb labdarugó-csapatának egyike lehet.

A küzdők így állottak fel:

Fiumei Atletikai Klub

(Piros-fehér ing)

Singer

Fleischmann, Mathiasko

Springer, La Guardia, Szemere

Hölczl, Rolf, Morini, Fink, Schön

Buttini, Servadei, Chero, Buri, Omet

Valenti, Boiti, Garlatti

Portieri, Rascovich

Vianello.

(Fehér-fekete ing)

Juventus trieszti sportegyesület.

A birói tisztet *Beck, a Deutscher Fussball-Klub* tagja töltötte be nagy pártatlansággal.

Az első goalt a fiumei csapatból *Schön* rugta a közönség nagy tetszése és tapsa mellett. Az első félidőben az eredmény 3 : 0, a második félidőben 5 : 0, tehát összesen 8 : 0 volt a fiumeiek javára.

Két-két goalt lőttek: *Schön, Hölezl, Fink* és *Morini*. Rajtuk kívül kitüntek még szép és eleven játékkal *Fleischmann* és *Springer*. *Singer* kapuvédőnek nem igen volt alkalma tüszését kimutatni, mert a triestiek még csak közelébe se tudtak férkőzni a kapunak a labdával. A triestii csapatból *Buri* vált ki jó játékaival.

A közönség fiumei ifjak sikereit nagy tetszéssel fogadta és élénk tapsal jutalmazta.

A triestii csapat tiszteletére a *Fiumei Atletikai Klub* tegnap délben és este a verseny után a *Magyar vendéglőben* társas-lakomát rendezett. Különösen az esti lakomán volt igen lelkes a hangulat, midőn a triestiek sorra eldalolták az Ausztriában eltöltött olasz dalokat s a magyarok a Kossuth-nótát és több más hazafias dalt. Felköszöntőt is mondtak és sűrűn éltették az olasz-magyar testvériséget.

A triestii egyesület elnöke, *Boiti*, a nap emlékére magyar nemzetiszínű szalaggal ékesített ezüstérmét ajándékozott a *Fiumei Atletikai Klub*-nak.

A *Juventus* csapatának tagjai ma reggel vasuton utaztak vissza Triestbe.

A villamos vasut megváltása.

A városi képviselőtestület holnap, kedden délután hat órakor ülést tart, amelyen többek közt a villamos közuti vasut megváltásának kérdése is tárgyalásra került.

A városi pénzügyi bizottság ülése.

Ma délután öt órakor a városi pénzügyi bizottság ülést tart, melynek napirendjére többek közt a város által felveendő 4,000.000 korona folyószámla-kölcsönre vonatkozó ajánlatok tárgyalása is ki van tűzve.

Szerelmi dráma.

Véres szerelmi dráma színhelye volt tegnap *Pfaller* Józsefnek, az Európa szálló füzetpinczéjének a *Via degli Oriban* levő lakása. A házaspár nem a legjobb egyetértésben élt egymással, a veszekedések közöttük napirenden voltak. Az egyenlenségnek oka az volt, hogy a 26 éves csinos fiatal asszony viszonyt kötött egy ügynökkel, aki ugyanannak a háznak a földszintjén lakik. E miatt tegnap reggel a szokottnál még hevesebb viszálykodás folyt férj és feleség között. Mielőtt *Pfaller* elment volna hazulról, észrevette, hogy az asztalfiókjában tartott töltött revolvere hiányzik. Mindjárt az asszonyra gyanakodott, de az tagadta, hogy elvette volna. A szállóba menet *Pfaller* mégis jobbnak tartotta a rendőrséghez benézni s ott elmondta az ügyeletes biztosnak gyanuját. Két rendőr rögtön *Pfaller* lakására ment, de az ajtót zárva találták; a kulcs nem volt benne. Egy szomszéd figyelmeztette a rendőroket, hogy az ügynöknek szintén van kulcsa a lakáshoz. Az ügynök, mikor megtudta, miről van szó, egész testében remegve előadta a kulcsot, melylyel a lakást felnyitották. Rémes látvány terült a belépők szeme elé. A fiatal asszony az ablak mellett vértócsában feküdt, átlőtt halántékkal; mellette hevert a revolver. Amíg a rendőrök a törvényszabta szemlével voltak elfoglalva, berohant az ügynök a szobába s mikor hallotta, hogy az asszony meghalt, töltött revolvert szegzett saját halántékának, de *Tomljanovich* rendőr még idejekorán elkapta a kezéből s azután a csaknem önkívületben levő embert lakására kísérte. A szerencsétlen asszony áldott állapotban volt s egy kis leánykát hagy hátra.

Házasságkötés a betegágyon.

Vasárnap délután 4 órakor a városi kórház megindító szertartásnak volt színhelye. *Desepi* Róbert anyakönyvvizető ott adta össze a nagybeteg fekvő *Stefancics* Apollóniát *Grubessics* Lukács munkással. Tanúk voltak: *Milazzi* Bertalan tengerész és *Hero* Márk vendéglős.

— **Hajók forgalma.** Tegnap és ma a következő hajók érkeztek kikötönkbe: az *Ettore* Lloyd-gőzös Szmirnából, az *Arpád* Adria-gőzös Marseilleből, az *Aleppo* angol gőzös Liverpoolból különféle áruval és az *Apollo* Lloyd-gőzös Triestből, hogy itt Görögország részére cukrot és egyéb árut vegyen föl.

— **Nagy robbantás a kikötőépítkezési vállalatnál.** A kikötőépítkezési vállalat tegnap reggel félkilencz órakor a fiumei terület határán, az *Union* vegyészeti gyár mellett, 500 kilogramm löporral nagy robbantást eszközölt a kikötőépítéshez szükséges kőanyagnyerés céljából. A robbantás kielégítő eredménnyel járt s körülbelül 1700 négyszögmeternyi területet mozdított el helyéből. A hatóság részéről nagy elővigyázati rendszabályokat alkalmaztak, s a helyszínén egy rendőrbiztos jelent meg 6 rendőrrel. Baj nem történt, csak a vállalatnak egy közelben levő fabarakja sérült meg a robbanás következtében.

— **Pályázat.** A hivatalos lap pályázatot hirdet a fiumei fővámbivatalnál betöltendő vámtisztii állásra. A pályázati kérvények két hét alatt nyújtandók be.

— **Zátonyra jutott angol hadihajó.** Madridból táviratozzák: Az *Assistance* nevű 8000 tonnás angol hadihajót legénységével, négyszáz emberrel együtt, a vihar a marokkói partokon zátonyra vetette.

Kivándorlók szerencsétlensége.

New-Yorkból táviratozzák: Szerdán reggel a *Campania* gőzösről, amely a Cunard-társaság legnagyobb kivándorlóhajójának egyike s Liverpool és New-York közt közlekedik, egy óriási hullámcsapás a tengerbe sodort öt fedélzetközi utast, kik életüket veszítették. Harmencz fedélzetközi utas megsebesült, köztük néhányan súlyosan. — A szerencsétlenségről egy újabb távirat a következő részleteket jelenti: A hajó utasai a fedélzetet zsufozásig megtöltötték, amidőn a hullám a hajó középső részét érte és a fedélzetközti teljesen elborította. A gőzös egyik oldala annyira a víz alá került, hogy a felső fedélzeten tartózkodó utasok mellükig vízben állottak. A felső fedélzet utasai a közelükben álló tárgyakba kapaszkodtak s valamennyien megmenekedtek. A hullám iszonyu erővel a fedélzetközről mindent lesodort és a korláton nagy nyilást tört. Ezen a nyíláson keresztül öt szerencsétlent a tengerbe sodort, kik ott életüket veszítették. A hullám másokat a korláthoz csapott. Egy fiatal asszony lábszárai összezuzódta. Több más utas kar- és bordatöréseket szenvedett. A hajói szolgálói és szolgálónői több gyermeket mentettek meg, kiket a víz az említett nyíláshoz sodort. Az eltűntek között egy dán fiú is van.

A veszedelmes Sárga-tenger.

A japán-orosz háború folyamán és különösen Port-Artur ostromakor a hadviselő felek tömredék uszóaknát sülyesztettek a tengerbe, hogy robbanásukkal kárt ejtsenek az ellenséges hajókban. Az uszóaknák azonban nem robbantak fel mind, nem surlódtak hajókkal és a tenger elsodorta őket szanaszét. Port-Artur bevétele után a japánok kutatták ugyan az aknákat, sokat ki is halásztak közülök, azok azonban, amelyek messzebbre kerültek, még mindig veszedelmessé teszik a Sárga-tengeren való hajózást. A háború befejezése óta már egyszer megtörtént, hogy egy ilyen uszóakna levegőbe röptett egy kereskedelmi hajót, most pedig Tokióból azt táviratozzák, hogy a *Leho* nevű angol gőzös szeptember harminczadikán kilenczven mérföldnyire a santungi világítótoronytól szintén uszóaknába ütközött. Tizenöt személynek nyoma veszett, akik közt két külföldi mérnök is van.

Erődök lefényképezése tilos.

A fényképezésnek széles körben való elterjedése tolytán a felvételeknek sokszorosítása és ugy képes-levelezőlapokon, mint folyóiratok, képes újságok stb. útján való közlése a legujabb időben annyira elterjedt, hogy időszerűnek mutatkozik a jóhiszemű közönségnek figyelemztetése, hogy a K. B. T. K. 33. §-a szerint

az, aki valamely vár, vagy erőd, vagy a védelem céljából létesített megerősített tábor felkvéséről, erődítményeiről, vagy ezeknek valamelyik részéről az illetékes hatóság engedelmével tervet vagy vázlatot készít vagy közlése, ugyszintén, aki hivatalos őrizet alatt levő ilyen tervet vagy vázlatot magának vagy másnak megszerez, lemásol vagy lemásoltat: két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntelendő és hogy mindazokban az esetekben, amelyekben erődítményekről engedély nélkül fotografikus felvételek, vagy azokról akár képes-levelezőlapokra, akár más módon ábrázolatok készítenek vagy tetteknek közzé, a K. B. T. K. 33. §-ába ütköző állam elleni kihágás miatt a büntető eljárás meg fog indíttatni.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

De la Ville szálloda. Farnos László Rozsnyó. — Hurecka József Königrätz. — Remics Károly Bécs. — Majdics Ferenc Volksmarck. — Hestrevics M. Zengg. — Goldschmidt Gyula Balt. — Simon M. Hamburg. — Levitsch H. Bécs. — Mesihorok T. Zágráb. — Bemtek J. Bécs.

Hungária szálloda. Stepa Ferencz, Kosta József, Csizmadia István Budapest. — Este István Pavia. — Maskott Anna Görz. — Galto R. Velence. — Bellon F. Varsó. — Engel H. Bimtorfer T. Bécs. — Zwölfboth Antal Grác. — Genz L. Schönberg. — Siry Félix Triest. — Hehnkl G. Bécs. — Dzudeff Gy., Saet M. Szófia. Náthán S. Varasd. — Roguspi M., Aschner S., Bruchner Károly dr. Buschencz A. Budapest. — Marangoni F. Triest.

Kikötönk forgalma.

Erkezett:

Október 14-én.
Giovanna, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 1004, kapitány Sturlese, Marseilleből.

Október 15-én.
Leonora, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 224, kapitány Martinelli, Ancónából.
Algerian, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1131 kapitány Lazyolo, Liverpoolból.

Október 16-án.
Aleppo, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1371, kapitány Charles, Liverpoolból.
Appollo, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1341, kapitány Jeffries, Liverpoolból.
Árpád, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 729, kapitány Volani, Marseilleből.

Indult:

Október 14-én.
Juno, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1033, kapitány Bianchi, Konstantinápolyba.
Albania, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 100, kapitány Manikovich, Cattaróba.
Matlekovits, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1249, kapitány Adamich, Velencebe.

Október 15-én.
Habsburg, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 2340, kapitány Klausberger, Triestbe.
Ettore, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1194 kapitány Grando, Triestbe.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvénység-társaság tengeri forgalma.

Erkezett:

Árpád október 13-án Fiuméba Cataniából.
Jókai október 13-án Santosba Rioból.

Indult:

Adria október 16-án Algirból Oranoba.
Baross október 15-én Lisszabonból Glasgowba.
Deák október 15-én Pallagesbol Fiuméba.
Kassa október 16-án Fiuméól Triestbe.
Mátyás király október 15-én Marseilleből Barcelonába.
Lederer Sándor október 15-én Bariból Cataniaiba.
Stefánia október 14-én Genuából Pernabucoba.
Zrinyi október 15-én Palermóból Bariba.
Szent István október 14-én elhaladt Gibraltárnál Malta felé.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felölős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Két elegáns hálószoba

és egy szépen berendezett kétablakos szalon villanyvilágítással és kilátással a tengerre azonnal kiadó. Az egész lakás tiszta pormentes vikselt padlóval és szép új butorberendezéssel van ellátva. Czim Via Salute 9 földsz. 2. ajtó.

„Gyógyszertár alla Salute“

— Erzsébet-téren, az Adria palotával szemben. —

Dr. A. Mizzan

„Petrosol“ hajviz biztos hatása. — Eltünteti a fejkorpát, puhítja a haját és erősíti a hajgyökereket, megakadályozza a hajhullást és az ősülést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat“. Ezen illatnak széjjel fűvése által a légzervekre oly kellemes és jó hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja és ozondússá teszi a levegőt. *Nélkülözhetlen minden háznál*, különösen beteg- és gyermekszobákban.

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.

Használt és új bútorok

vétele és eladása az

Al buon prezzo

BUTORRAKTARBAN

Via San Vito 7. sz. földszint.

Ruha- és egyéb szekrények 13, 14 és 16 forintért adatnak el.

Egyszerű teljes szobaberendezés	88 frt
Fényes vagy matt márvánnyal	130 „
Altdorfsch matt	150 „

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: CASPARI PRIGYES MEDOYES 27 N. Küküllőmegye).
Volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 6 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.
Képes árjegyzék számos olismérő levéllel ingyen és bérmentve.

Fiume első magyar rizshántoló- és rizs keményítőgyár részv.-társaság

**FIUME.
VÉDJEGY.**

Különlegesség
fénykeményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápáry)

! Őszi és téli ujdonságok !

Szalonszőnyegek, szőnyegek háló- és ebédlőszobák számára, csipke- és szövetfüggönyök, prémekek, asztal- és ágyterítő garnitúrák

nagy választékban és közismert olcsó árakban
egyedül **WEISS M.** cégnél kaphatók.

FIUME, Corso II. — TRIESTI, Corso 9.

A legmodernebb kézműárak, férfi- és női ruhaszövetek, selyem, bársony, butorszövet, kész fehérnemű, keztyűk, csipkeárak, szőnyegek, nyakravalók és mindennemű disztárgyak eladása.

Szabott árak! Szabott árak!

Menyasszonyi kelengyék a legolcsóbb árban szállítanak.

Előfizetések és Hirdetések „A Tengerpart“

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápáry
czimzendők.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume
AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló árak, bőrönd és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJJCZÁR.

Hirdetéseket felvétetnek a kiadóhivatalban

Legújabb utazási öltönyök

Frack, Smoking, Salon, Bonjour öltönyök

Fiu- és leány gyermek-öltönyök

Bordkabátok urak és gyermekeknek

Felöltők urak és gyermekeknek

Divatos Ulster uraknak és gyermekeknek

Esőköpenyek uraknak és gyermekeknek

Egyházi paletók és felsőruhák

Paletók uraknak és gyermekeknek

Városi és uti szörme-bundák

Kurta szörme-kabátok

Szörme-kabátok bőrből.

Szabott ár.

Szabott ár.

Minden cikk nagy választékban és legjutányosabban.
Mérték szerinti megrendelések a legjutányosabb árakon készíttetnek.

M. NEUMANN

cs. és kir. udvari szállító

FIUME, CORSO 8. SZÁM.